

OPLEIDINGSONDERDEEL “GELOOF OP ZOEK NAAR REDE”

Algemeen studiedomein	Filosofie van religie
Studiedomein in instituut	Spiritualiteit
Docent(en)	Piet Raes
Academiejaar	2026-2027
Contacturen	16
Studiepunten	2 SP

Beginsituatie

Er wordt bij deze cursus geen voorkennis verwacht.

Doelstellingen

Aan het einde van dit opleidingsonderdeel is de cursist in staat om te beantwoorden aan volgende leerdoelen:

1. het belang en het opzet begrijpen van de encycliek *Fides et ratio* (1998), meer in het bijzonder de verhouding van geloof en rede in de katholieke geloofstraditie;
2. de relatie tussen de religie en de zinvraag doorgronden, en die situeren tegen de achtergrond van de moderne, postchristelijke cultuur;
3. inzicht hebben in het domein van de filosofie van de religie en de diverse filosofische benaderingen van religie kennen;
4. de religieuze wereld van de Grieken (oudheid) begrijpen en uitleggen hoe bij Plato en Aristoteles de religie metafysica wordt;
5. de religieuze wereld van de Latijnen (middeleeuwen) weten te omschrijven en duiding geven bij het begrip religie zoals Cicero, Lactantius, Augustinus en Thomas dat verstonden;
6. de moderne opvattingen religie (moderniteit) verstaan, meer in het bijzonder de morele religie van Kant;
7. het belang en het opzet van de tekst *Den Brief über den Humanismus* (1947) van Heidegger begrijpen, meer in het bijzonder hoe het spreken van het goddelijke weer mogelijk wordt

ONDERWIJSLEERACTIVITEITEN

Inhoud

Het opleidingsonderdeel ‘Geloof op zoek naar rede’ situeert zich binnen het domein van de filosofie van religie.

Filosofie *van* religie kun je op twee manieren begrijpen, als voorwerps- en onderwerpsgenitief. In het eerste geval gaat het over de filosofische studie van de religie. Wat is het religieuze fenomeen, in al zijn verscheidenheid? En is het mogelijk al de uitingen van religieuze onder een algemene noemer te plaatsen. *Wat is religie?* In het tweede geval is de religie het onderwerp en niet het voorwerp van reflectie. Dan gaat het over de filosofie die eigen is aan een religie: de redelijkheid (en de universaliteit) van één bepaalde godsdienst, in dit geval het christendom. *Is het redelijk gelovig te zijn?* Dit opleidingsonderdeel brengt beide betekenissen in de praktijk.

Het algemene doel is dat studenten inzicht maar ook en vooral taal verwerven om, in een seculiere en pluralistische context als de onze, de dialoog aan te gaan met andersgelovigen en niet-gelovigen over het belang van de religie en de redelijkheid van het christelijk geloof.

Studiemateriaal

De student ontvangt een afgedrukte cursus. De PowerPoint van de lessen, examenvragen en bijlages worden digitaal ter beschikking gesteld.

Werkvorm

Deze cursus wordt gedoceerd, met veel aandacht voor interactie en uitwisseling.

EVALUATIEACTIVITEITEN

Data van examen

De concrete data worden via mail en STAP aan de studenten meegedeeld. Studenten kiezen digitaal het tijdstip waarop ze examen afleggen.

Evaluatievorm

De examenvorm is gesloten boek, mondeling examen met schriftelijke voorbereiding. De studenten kiezen zelf vier (geanonimiseerde) vragen, drie open vragen en één begrip (elke vraag staat op 5 punten). De examenvragen zijn vooraf gekend want ze worden, samen met een begrippenlijst, toegevoegd aan de cursus.

De student heeft geen materiaal nodig tijdens het examen.

Vraagvorm

Er wordt gebruik gemaakt van open vragen.

Toelichting

Elke student kan examen afleggen, tenzij hij meer dan 2 keer ongewettigd afwezig was in de hoorcolleges.

Herkansing

De tweede zitting wordt vanaf half augustus georganiseerd. Het examen is in principe een schriftelijk examen met open vragen.

De examenvragen zijn vooraf gekend want worden al bij de cursus toegevoegd.